

การศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาสถาบันรัชต์ภาคย์ The Study of Readiness to ASEAN Community of Students in Rajapark Institute

ดวงรัตน์ ธรรมสโรช¹
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์
Email address: phongdh@hotmail.com

ABSTRACT

The purpose of this research of readiness to ASEAN community of students in Rajapark Institute. The subjects will be divided into four groups by the faculties. The participants consisted of 395 students in Rajapark Institute. Set of scales questionnaires are used as the instrument for collecting data. Three areas of questions were provided in the questionnaires which were the knowledge readiness, the procedure skill readiness and the attitude readiness. The overall results showed preparedness in readiness regarding to ASEAN community is in the medium level. The consideration of four areas found that the knowledge readiness and the procedure skill readiness are in the same level which is medium, but the attitude readiness is in a medium level. The faculty multiple comparison results are not different. However, considering in each area indicates that there is significantly different at the .05 level in the procedure skill readiness and the attitude readiness.

Keywords: Readiness, ASEAN Community

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาสถาบันรัชต์ภาคย์ จำแนกตามความคิดเห็นของนักศึกษาตามคณะต่างๆ จำนวน 4 คณะ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาในสถาบันรัชต์ภาคย์จำนวน 395 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความพร้อมด้านความรู้ ความพร้อมด้านทักษะกระบวนการ ความพร้อมด้านเจตคติ ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาสถาบันรัชต์ภาคย์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ด้านความรู้และด้านทักษะกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง ความพร้อมด้านเจตคติ อยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบความแตกต่างของนักศึกษาแต่ละคณะมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาต่างคณะกันมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้านทักษะและกระบวนการ ด้านเจตคติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Keywords: ความพร้อม, ประชาคมอาเซียน

บทนำ

ตามที่ประเทศ อาเซียนได้มีการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เพื่อเป็นการสร้างสังคมภูมิภาคให้พลเมืองในประเทศอาเซียนอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ซึ่งประชาคมอาเซียนก่อตั้งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ดำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพและความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม และวัฒนธรรม (แผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการภายใน ปี 2555 – 2558 กระทรวงศึกษาธิการ)

โดยมีประเทศสมาชิกร่วมกัน 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา นั้น การจัดการศึกษาของสถาบันรัชต์ภาคย์ซึ่งต้องเตรียมตัวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. 2558 ด้วย เป็นบทบาทสำคัญของสถาบันที่จะต้องกำหนดเป้าหมายในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้ชัดเจนให้เป็นที่ไปตามคุณลักษณะของเยาวชนไทยในประเทศประชาคมอาเซียน นักศึกษาใหม่ตั้งแต่ปี 2557 จึงต้องมีความตระหนักรู้ เข้าใจ และวางเป้าหมายชีวิตที่ชัดเจน เพื่อให้ตนเองมีความพร้อมต่อการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 นี้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัย จึงเห็นความสำคัญควรศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาสถาบันรัชต์ภาคย์ เพื่อให้ทราบว่านักศึกษามีความพร้อมหรือไม่ อยู่ในระดับใด และความพร้อมในด้านต่างๆ เป็นอย่างไร โดยกำหนดกรอบการศึกษาความพร้อมตาม

คุณลักษณะของเยาวชนไทยในประชาคมอาเซียน 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) ความรู้ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับประเทศในอาเซียนด้าน การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน 2) ความพร้อมด้านทักษะ/หรือกระบวนการ ได้แก่ ทักษะพื้นฐาน ทักษะพลเมือง และความรับผิดชอบทางสังคม ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน 3) ความพร้อมด้านเจตคติ ได้แก่ ความภูมิใจในการเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน การร่วมรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน ความตระหนักในความเป็นอาเซียน การยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา การยึดมั่นตามหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/ สันติธรรมและการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเตรียมการพัฒนานักศึกษาได้อย่างมีทิศทางและเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการตามศักยภาพที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาสถาบันรัชต์ภาคย์

การทบทวนวรรณกรรม

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการภายใน ปี 2555 – 2558 เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน ดังนี้

1. การให้ความสำคัญกับการศึกษาโดยรณรงค์ให้ประชาชนทุกคนอ่านออกเขียนได้ ลดอัตราการไม่รู้หนังสือ เปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ส่งเสริมให้มีการเรียนการ

สอนทางไกลการศึกษาจากระบบ การเรียนศูนย์การเรียนชุมชน ทั้งนี้ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากกลุ่มประเทศอาเซียนว่าเป็นประเทศที่มีความเข้มแข็งในการส่งเสริมการพัฒนาระบบการเรียนการสอนผ่าน CLCs รวมทั้งมีความเชื่อมโยงกับศูนย์การเรียนชุมชนในประเทศสมาชิกอาเซียนอีกด้วย

2. การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยส่งเสริมการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียน การพัฒนาครูซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งประเทศไทยมีเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนาครูกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนรวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

3. การส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม โดยเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับอาชีวศึกษา เพื่อรองรับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมภายในประเทศ พัฒนารอบคอบคุณวุฒิแห่งชาติ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อเป็นกลไกและเครื่องมือในการพัฒนากำลังที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน และสร้างความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษา ภาคเอกชนและสถาบันเฉพาะทาง

4. การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในสาระวิชา และระดับชั้นต่างๆ ทั้งในรูปแบบ on-line และ / หรือ off line กำหนดสมรรถนะผู้เรียนในด้าน ICT ในแต่ละระดับการศึกษาพัฒนายกระดับสถาบันการศึกษาให้มีความสามารถเฉพาะทางด้าน

ICT ให้มีทักษะความเชี่ยวชาญ สร้างแรงจูงใจเพื่อเพิ่มศักยภาพแรงงานในการเข้าฝึกอบรม และสอบมาตรฐานวิชาชีพด้าน ICT ที่มีการกำหนดไว้ในระดับสากลพร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

5. การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการพัฒนาครูคณาจารย์นักวิทยาศาสตร์และบุคลากรทางด้านวิชาชีพทางการวิจัยที่มีคุณภาพส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งสร้างเครือข่ายการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา

การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับอาเซียน

การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับอาเซียนแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. **การเตรียมความพร้อมของภาครัฐ** โดยกระทรวงการต่างประเทศได้เสนอให้มีการจัดตั้งกลุ่มงานหรือส่วนงานที่รับผิดชอบประเด็นเกี่ยวกับอาเซียนโดยตรง (ASEAN Unit) ในแต่ละหน่วยงาน การพัฒนาศักยภาพข้าราชการทั้งด้านการทำงานในเวทีระหว่างประเทศและทักษะภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกำลังเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้กรอบอาเซียนในทั้งสามเสา

2. **การเตรียมความพร้อมของภาคประชาชน** โดยการสร้างความตระหนักรู้และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างประชาคม

ตอนที่ 2 ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาสถาบันรัชต์ภาคย์ ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาสถาบันรัชต์ภาคย์มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษา สถาบันรัชต์ภาคย์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. ทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนด้านการจำแนกรายคณะใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

1. จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมากที่สุด ร้อยละ 49.62 รองลงมาคือคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ และคณะรัฐประศาสนศาสตร์ ร้อยละ 24.05 , 18.23 และ 8.10 ตามลำดับ

ตาราง 1 ร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะวิชา

คณะ	จำนวน	ร้อยละ
คณะบริหารธุรกิจ	196	49.62
คณะรัฐประศาสนศาสตร์	32	8.10
คณะวิศวกรรมศาสตร์	95	24.05
คณะศิลปศาสตร์	72	18.23
รวม	395	100.00

2. จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเรื่องความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($X=3.35$; $S.D.= 0.50$) ความพร้อมด้านความรู้ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($X=3.14$; $S.D.= 0.56$) ความพร้อมด้านทักษะ/กระบวนการ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($X=3.48$; $S.D.= 0.57$) แต่ ความพร้อมด้านเจตคติ อยู่ในระดับปานกลาง ($X=3.22$; $S.D.= 0.68$)

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

รายการ	X	S.D.	แปลผล
ความพร้อมด้านความรู้	3.15	0.55	ปานกลาง
ความพร้อมด้านทักษะ/กระบวนการ	3.48	0.57	ปานกลาง
ความพร้อมด้านเจตคติ	3.22	0.68	ปานกลาง
รวม	3.35	0.50	ปานกลาง

3. ในภาพรวมนักศึกษิต่างคนละกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาต่างคนละกัน มีระดับความคิดเห็นต่อความพร้อม ด้านทักษะ/กระบวนการ และ ด้านเจตคติ ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 3 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นระหว่างนักศึกษาแต่ละคณะที่มีต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของนักศึกษาสถาบันรัชต์ภาคย์โดยรวมและรายด้าน

รายการ	ค่า F	Sig.
ความพร้อมด้านความรู้	3.10	0.81
ความพร้อมด้านทักษะ/ กระบวนการ	3.14	0.79
ความพร้อมด้านเจตคติ	3.09	0.85
รวม	3.12	0.71

สรุปผล

จากการวิจัยพบว่านักศึกษามีความพร้อมในด้านความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($X=3.14$; $S.D.=0.56$) โดยมี ความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($X=3.11$; $S.D.=0.60$) ความรู้เรื่องการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง ($X=3.12$; $S.D.=0.71$) ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($X=3.11$; $S.D.=0.71$) และความรู้เรื่องสังคมและวัฒนธรรม อยู่ในระดับ ปานกลาง ($X=3.22$; $S.D.=0.69$) ซึ่งการวิจัยพบว่านักศึกษามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะสถาบันรัชต์ภาคย์จัดการเรียนการสอนของคณาจารย์แบบบูรณาการสอดแทรกเรื่องอาเซียนเข้าไปในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสุบิน ยุระรัช (2555) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในประเทศไทย เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนการวิจัยเชิงสำรวจการวิจัยพบว่านักศึกษามีความพร้อมด้านความรู้เรื่องการเมือง ความรู้เรื่องเศรษฐกิจ และ

ความรู้เรื่องสังคมและวัฒนธรรม อยู่ในระดับ ปานกลาง

ในด้านความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใน ด้านทักษะ/กระบวนการ อยู่ในระดับปานกลาง ($X=3.15$; $S.D.= 0.55$) โดยมีทักษะพื้นฐาน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($X=3.12$; $S.D.= 0.71$) ทักษะพลเมือง และความรับผิดชอบทางสังคม อยู่ในระดับ ปานกลาง ($X=3.11$; $S.D.= 0.71$) ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาดน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($X=3.22$; $S.D.= 0.68$) พบว่านักศึกษามีทักษะการเรียนรู้และพัฒนาดนและทักษะพลเมือง และความรับผิดชอบอยู่ที่ระดับปานกลาง เนื่องจากปัจจุบันมีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เพียงพอ เช่น จำนวนคอมพิวเตอร์เครื่องช่วยอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีที่ทำให้นักศึกษาต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับ นพดล สุสันติวณิชชกุล (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยี

ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ควรเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ครุภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้นในทุกสถานศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพครูอาจารย์ในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการใช้ ICT ด้านการค้นคว้าหาความรู้จากอินเทอร์เน็ตและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์กับบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากยิ่งขึ้น

ในด้านความพร้อมด้านเจตคติ นักศึกษามีความคิดเห็นเรื่องความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง ($X=3.22$; $S.D.= 0.68$) ซึ่งสอดคล้องกับ คณพล ลิทธิเลิศ และทวีโชค เขี่ยมจรรยา (2554) ศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีผลต่อความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า ด้านเจตคติ ที่มีผลกระทบต่อความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนด้านสังคมและวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารอ้างอิง

- กรมอาเซียน. (2552). *แนะนำให้รู้จักอาเซียน*. กรุงเทพฯ: กรมอาเซียน.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)*. กรุงเทพฯ.
- การต่างประเทศ, กระทรวง. กรมอาเซียน.กลุ่มงานนโยบาย. (2552, มกราคม). *กฎบัตรอาเซียน*. กรุงเทพฯ.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2553). *ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อก.
- นพดล สุสันติวณิชชกุล. (2554). *การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). *การวิจัยเปรียบเทียบการปฏิรูปการศึกษาของประเทศในกลุ่มอาเซียน*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุบิน ชูระรัช. (2555). *ความพร้อมในการพัฒนาบัณฑิตของนักศึกษาอุดมศึกษา ของสถานศึกษาเอกชนในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.